

**VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO ĮSTATYMO NR. XI-1807
43³ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos regionai vystosi labai netolygiai. Sostinės regione BVP dalis vienam gyventojui siekia beveik 112 proc., o kituose šalies regionuose – nuo 41 iki 77 proc. Europos Sąjungos vidurkio. Tokie dideli skirtumai lemia didžiulę ekonominę ir socialinę atskirtį, kuri dėl deramo valstybės dėmesio stokos tik didėja. Vieni regionai ekonomiškai klesti, yra patrauklūs gyventojams ir investuotojams, kiti lieka tarsi už borto, jų nepasiekia didesnės investicijos, trūksta kokybiškų viešųjų paslaugų.

Lietuvos Respublikos Seimas 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 patvirtino aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą (toliau Programa), kurioje nurodyta, kad pagrindinis regionų politikos siekis – kad žmonės turėtų galimybę susikurti savo gyvenimo kelią nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos. Programoje deklaruojama, kad šį siekį padės įgyvendinti gerai veikianti infrastruktūra, efektyvus judumas, darbo vietos, švietimo, mokymo ir verslumo galimybės, taip pat prieiga prie gerovės paslaugų regionuose. Numatyta savivaldai suteikti daugiau galių, perleisti daugiau šiuo metu centralizuotai atliekamų funkcijų bei skirti daugiau dėmesio papildomų investicijų pritraukimui į regionus.

Atsižvelgiant į numatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės siekius, įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme numatyti galimybę Valstybinius duomenų centrus įrenginėti tuose regionuose, kuriuose šiuo metu yra žemiausi bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) skaičius, tenkantis vienam gyventojui. Išimtis būtų taikoma Vilniuje, kuriame jau yra veikiantis Valstybinis duomenų centras.

2019 metais mažiausia – 9,9 tūkst. EUR – BVP vienam gyventojui teko Tauragės apskrityje, Utenos apskrityje – 10,1 tūkst. EUR, Alytaus ir Marijampolės apskrityse – 10,5 tūkst. EUR. 2019 m. BVP, tenkančio vienam gyventojui, atotrūkis tarp Vilniaus ir kitų apskričių nesumažėjo – Vilniaus apskrityje šis rodiklis daugiau nei du kartus viršijo Alytaus, Marijampolės, Tauragės ir Utenos apskričių rodiklius.

Įstatymo projektu siūloma Valstybinius duomenų centrus įrengti Lietuvos regionų centruose: Vilniuje, Marijampolėje, Alytuje, Tauragėje ir Utenoje. Įrengus Valstybinius duomenų centrus šiuose regionuose, gyventojus būtų veiksmingai įtraukiami į darbo rinką, būtų kuriamos konkurencingos darbo vietos, pritrauktos papildomos investicijos. Taip Lietuvoje būtų palaipsniui

įgyvendinama regioninė politika, kuri pagrįstą nuosekliu ekonominių ir socialinių skirtumų tarp regionų mažinimu.

Įstatymo projekto uždaviniai:

nustatyti Valstybinių duomenų centrų įrengimo vietas;

įtraukti mažiau išsivysčiusių regionų gyventojus į darbo rinką, sukurti konkurencingas darbo vietas, pritraukti papildomas investicijas bei įgyvendinti regioninę politiką, kuri pagrįstą nuosekliu ekonominių ir socialinių skirtumų tarp regionų mažinimu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Seimo narys Vytautas Bakas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 43³ straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Valstybinių duomenų centrų sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme numatyti galimybę Valstybinius duomenų centrus įrengti tuose regionuose, kuriuose šiuo metu yra žemiausi BVP skaičius, tenkantis vienam gyventojui. Siūloma Valstybinius duomenų centrus įrengti Lietuvos regionų centruose: Vilniuje, Marijampolėje, Alytuje, Tauragėje ir Utenoje. Įrengus Valstybinius duomenų centrus šiuose regionuose, gyventojus būtų veiksmingai įtraukiami į darbo rinką, būtų kuriamos konkurencingos darbo vietos, pritrauktos papildomos investicijos, o Lietuvoje būtų įgyvendinama regioninė politika, kuri pagrįstą nuosekliu ekonominių ir socialinių skirtumų tarp regionų mažinimu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus teikiamus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projekto priėmimas turės teigiamą įtaką kriminogeninei situacijai ir korupcijos prevencijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Teikiamo įstatymo projekto priėmimas ir įgyvendinimas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus teikiamą įstatymų projektą reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 3 d. nutarimą Nr. 27 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo saugiojo valstybinio duomenų perdavimo tinklo ir valstybinių duomenų centrų valdymo srityse“, išbraukiant 2.3.1. papunktį.

9. Ar projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Priėmus įstatymo projektą, įgyvendinamųjų teisės aktų keisti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Vertintina, kad Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų asignavimų nepareikalaus.

13. Projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai yra „valstybės informacinių išteklių politika“, „valstybinis duomenų centras“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
